

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Schismate

Longueval, Jacques

Lovanii, [1718]

§. II. Character historicus Donati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64915)

§. II.

Character historicus Donati.

Donatus Carthaginensis habebat omnia, quæ requiruntur ad formandum Sectæ auctorem: dotes scilicet naturæ præstantes cum insigni hypocrisi & insatiabili ambitione conjunctas. Ad Sedem Metropolitanam evectus; omnem quâ valebat auctoritatem impendebat ad factionis suæ incrementum & confirmationem. Si qui erant rescriptarii, & Catholicis Episcopis rebelles, eos comiter excipiebat, protegebatque: Clericos quoque ob crimina à legitimis Episcopis reiectos, & ad se recurrentes, sacris ordinibus initiabant Episcopi Donatistæ; quod ipsis exprobrat S. Optatus & Augustinus.

Erat Donatus in præconceptis erroribus pertinacissimus, quos ceu totidem veritates Catholicas venditabat: Pontificis, Episcoporum Concilii Arelatensis, ipsiusque Constantinensis, à quibus damnabatur, contemptor egregius. Mortuo verò hoc Imperatore, omnes arrogantiae atque audaciæ limites excessit. Partu numero factionis superbiens, adorari se velut Deum alterum ab adulatoribus, ac jurari per nomen suum patiebatur, ut testatur S. Optatus.

Hunc fastum augebant acclamationes discipulorum in has voces erumpentium: *Euge, euge dux bone, dux præclare!* Et non respondit Donatus cum Davide: *Avertantur statim & erubescant, qui dicunt mihi euge, euge.* Quin & ipsi litigantium patroni pro clientium suorum causa in profana curia declamantes, ab
 ipsius

Lib. 3.

Aug. in
Psalm. 69.

ipſius laudibus non temperabant : quorum unus, teſte Auguſtino, coram Proconſule perorans auſus eſt dicere : *Cum Eccleſia Catholica ſanctitatem vir memoria venerabilis ab errore perfidia Donatus aſſereret, in ejus nomen & cultum mundi penè totius obſervantia nutrita coaluit.* Donati doctrinam probari miraculis jactabant diſcipuli, dicebantque, ut refert Auguſtinus, *Hoc verum eſt, quia illa & illa mirabilia fecit Donatus vel Pontius, aut quia ille frater noſter, aut illa ſoror noſtra tale viſum vigilans vidit, vel tale viſum dormiens ſomniavit.* Affectatâ quadam in verbis, geſtu, inceſſu gravitate animos ſimplicium faſcinabat; nihilque in moribus ejus reprehentione dignum fuiſſe teſtatur Auguſtinus. Quâ verò ratione Donatus & Epifcopi Donatiſtæ tantam ſibi ſanctitatis famam compararint, idem Auguſtinus exponit : *Superbiâ, inquit, tumidi, pervicaciâ veſani, calumniis inſidioſi, ſeditionibus turbulenti, ne luce veritatis carere oſtendantur, umbram rigida ſeveritatis obtendunt.* His dolis velut totidem de coelo lapſi Catones ſuſpiciabantur : *Magni homines vos eſtis, inquit iterum Auguſtinus, excelfi, cœleſtes, divini, nec jam homines, ſed angeli.*

Nihil ita animos aufert, ducitque in errorem, quàm fallax iſta populi credulitas, & exiſtimatio probitatis : quo faſcino tot demeravit animos callidus impoſtor Donatus. Quapropter ut contra hanc peſtem antidoto Catholicos muniret S. Auguſtinus, hæc ad eos notati digniſſima verba habuit. *Sunt in Eccleſia lapides pretioſi, & ſemper fuerunt, docti, abundantes ſcientia & eloquio & omni inſtructione legis : ſed ex eorum numero quidam aberraverunt*

In Cref.
con. l. 3.
c. 56.

Aug de
unitate
Eccl. c. 19.

Cont. litt.
Peril. l. 2.
c. 39.

Cont.
Epilt.
Parm. l. 3.
c. 1.

Cont. litt.
Peril. l. 3.
c. 105.

Auguſt.
Serm. 37.
nov edit.
p. 182.

ab ornamento (Ecclesiae) mulieris fortis... Lapis pretiosus erat Donatus : sed resiliuit à compage ornamenti... Mali filii quid sequimini lapidem pretiosum de ornamento hujus mulieris excussum ? Respondetis mihi, Quid enim ? Tu sic intelligens quomodo ille ? Aut sic loqueris quomodo ille ? Aut tam doctus es quam ille ? Sit licet intelligens... sit licet doctus, liberalibus disciplinis & mysteriis legis instructus ; lapis est pretiosus : redi ab illo ad istam, PRETIOSIOR EST LAPIDIBUS PRETIOSIS, Lapis pretiosus si non sit in ornamento mulieris hujus, jacet in tenebris.

§. III.

Juliani Eclanensis character historicus.

Docet nos vita Juliani Eclanensis quantum timendum sit ab Episcopo, qui cervicem duram & fræni impatientem cum doctrinae & probitatis fama conjungit ; maxime si accedat splendor illustri natalium, & cum potentissimis familiis contracta affinitas.

Julianus clarissimis parentibus ortus, affinis erat nobilitati totius ferè Italiae. De hoc S. Fulgentius testatur, *paterna nobilitati Æmiliorum fasces admovisse*. Junior uxorem duxit filiam Æmilii Consulis, postmodum Beneventani Episcopi. Has nuptias Paulinus, ipse quoque non minus nobilitate quam vitæ sanctitate spectabilis, Epithalamio Christiano celebravit.

In Juliano cum celsitudine animi singularis pietas à teneris emicabat. Juventutem altaris ministerio consecraverat ordine Lectoris suscepto. Hoc officio functus est in ipsa Ecclesia patris sui Memoris consecrati Episcopi Capuani.

Apud
Carnier.
t. 1. in
Mercat.
p. 145.